

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Situacións de risco para a saúde e Radiología		Código	661G01013
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Castro Lareo, Isabel	Correo electrónico	isabel.castro.lareo@col.udc.es	
Profesorado	Castro Lareo, Isabel García Trigo, Beatriz	Correo electrónico	isabel.castro.lareo@col.udc.es beatriz.trigo1@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descripción xeral	<p>O propósito desta materia é :</p> <p>Preparar os estudiantes no coñecemento dos conceptos básicos de todas aquelas medidas destinadas a diminuir e evitar as infeccións que as persoas doentes poidan adquirir no medio hospitalario, así como previr as posibles infeccións que elles poidan adquirir como consecuencia do seu traballo.</p> <p>Asi mesmo, que os estudiantes adquira os coñecementos e habilidades necesarias para identificar situacións de risco vital e emprender as accións necesarias para a atención de urxencia ante estas situacións.</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A15	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
A16	Coñecer os principios de radiología, radioprotección e prevención e control das infeccións.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lógico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C10	CB2.- Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que soLEN demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Describir os conceptos xerais da infección e hixiene hospitalaria.		A16	B2 B3 B5

Explicar os procedementos de hixiene hospitalaria e de prevención da infección hospitalaria.	A16	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar as estratexias de prevención de riscos laborais no contexto sanitario.	A16	B2 B3 B4 B5 B6	C6 C10
Describir e aplicar as maniobras de soporte vital básico e avanzado	A15	B1 B2 B4 B5 B6 B9 B11	C4 C6 C10
Identificar os diferentes sistemas radioloxicos de diagnóstico e tratamiento e procedementos para unha manipulación segura.	A16	B4 B5 B6 B9	C4 C10

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE I. CONCEPTOS BÁSICOS SOPORTE VITAL BÁSICO E AVANZADO. TECNICAS DE REANIMACIÓN CARDIOPULMONAR BÁSICA EN ADULTO E NENOS.	
TEMA 1. Conceptos básicos de soporte vital basico e avanzado	- Prevención de situacions de risco vital. - Cadena de supervivencia e os seus eslabons. - Prevención da parada cardiorespiratoria. - Algoritmo do soporte vital básico. - Algoritmo do soporte vital avanzado
TEMA 2. Técnicas de reanimación cardiopulmonar básica en adultos e nenos	- Valoración da resposta. - Apertura da vía aérea e ventilación. - Compresions torácicas. - Control de hemorraxías. - Atragantamento - Resucitación cardiopulmonar en accidentes. - Desfibriladores automáticos e semiautomáticos. - Equipamientos para desostrucción e apertura da vía aérea. - Equipamentos para ventilación e oxigenación.
UNIDADE II. CONCEPTOS XERAIS DAS INFECCIÓN HOSPITALARIAS, LIMPEZA, DESINFECCIÓN E ESTERILIZACIÓN. MEDIDAS DE PREVENCIÓN DA INFECCIÓN ASOCIADA A COIDADOS SANITARIOS.	

TEMA 1. CONCEPTOS XERALES DA INFECCIÓN E HIXIENE HOSPITALARIAS	1.1 Conceptos xerais 1.2 Evolución histórica e perspectivas futuras 1.3 Objetivos da higiene no hospital. Posibilidades e límites de prevención 1.4 Importancia sanitaria da infección hospitalaria Mortalidade, Morbilidade, Custo 1.5 Etiología da infección hospitalaria
TEMA 2. EPIDEMIOLOGÍA DA INFECCIÓN HOSPITALARIA	2.1 Metodología general del estudio de la infección hospitalaria 2.2 Cadea de transmisión en la infección hospitalaria 2.3 Clasificación e criterios diagnósticos de las infecciones hospitalarias
TEMA 3. PROCEDIMIENTOS DE HIGIENE HOSPITALARIA	3.1. Higiene personal: Lavado de manos, Comportamientos en el trabajo, Aplicación de los antisépticos 3.2. Higiene del material: Técnicas de descontaminación, Limpieza, Desinfección, Esterilización 3.3. Higiene hospitalaria: higiene de la ropa interior, higiene alimentaria. 3.4. Higiene medioambiental: Limpieza y desinfección, Desinsectación y desratización, Control del acondicionamiento del aire y ventilación, Control de aguas, Gestión de los residuos hospitalarios
TEMA 4.: PREVENCIÓN DE LAS INFECCIONES HOSPITALARIAS	4.1. Precauciones estándar 4.2. Aislamientos 4.3. Prevención de las infecciones hospitalarias más prevalentes: Prevención de las infecciones intravasculares asociadas a catéter, Prevención de las infecciones urinarias, Prevención de las infecciones respiratorias: neumonía asociada a dispositivos de ventilación mecánica, Prevención de la infección del sitio quirúrgico
UNIDAD III. PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS NO CONTORNO SANITARIO	
TEMA 5. PREVENCIÓN DE RISCOS BIOLÓXICOS	5.1 Os riscos biológicos no persoal sanitario. Lexislación 5.2 Vacinación do persoal sanitario 5.3 Patóxenos de transmisión sanguínea 5.4 Prevención da Tuberculose no medio hospitalario
UNIDAD IV. INTRODUCCIÓN A LA RADIOLOGÍA E ASPECTOS BIOLÓXICOS DAS RADIACIÓNES IONIZANTES.	
TEMA 6. SISTEMAS RADOLÓXICOS. MANIPULACIÓN SEGURA	6.1. Introducción a la radiología 6.2. Aspectos biológicos de las radiaciones ionizantes 6.3 Principios e normas básicas de protección radiológica.

Planificación

Metodologías / pruebas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 B11 C6	2	24	26

Sesión maxistral	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 C4 C10	19	32	51
Simulación	A15 B2 B3 B4 B5 B6 B9 C6	10	21	31
Saídas de campo	A16 B1 B3 B4 B6 B9 B11 C4 C10	1	1	2
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B6 B9 B11 C6 C10	5	10	15
Estudo de casos	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11 C4 C6 C10	9	15	24
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.
Sesión maxistral	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
Simulación	Actividade na que o estudiante ante unha determinada situación debe probar os seus coñecementos e desenvolver as accións necesarias para a sua resolución. A asistencia as sesións de simulación planificadas será obligatoria.
Saídas de campo	Visita ao servicio de esterilización para a observación directa das diferentes técnicas de esterilización e desinfección.
Traballos tutelados	Actividade na que os estudiantes de forma autónoma profundizan ou relacionan coñecementos expostos polo profesor.
Estudo de casos	Actividade, habitualmente en grupo, na que os estudiantes analizan un suposto dentro das seguintes modalidaes: resolución de problemas ou comprensión

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Proba obxectiva	A atención personalizado relacionada coa proba obxectiva ten como finalidade atender as consultas do alumnado
Simulación	relacionadas co estudio e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico. A atención personalizada relacionada coas simulacións ten como finalidade orientar, instruir e motivar aos estudiantes na aprendizaxe das diferentes maniobras de soporte vital básico e avanzado.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Saídas de campo	A16 B1 B3 B4 B6 B9 B11 C4 C10	Resumo da visita ao servicio de esterilización.	2.5
Traballos tutelados	A16 B1 B2 B3 B4 B6 B9 B11 C6 C10	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descripción e síntese da información dos contidos ou temas relativos ós traballos . Utilización de léxico específico.	4
Proba obxectiva	A15 A16 B2 B3 B4 B5 B6 B11 C6	Examen escrito con resposta curta y/o tipos test.	80
Simulación	A15 B2 B3 B4 B5 B6 B9 C6	Examen práctico consistente na valoración e realización maniobras de soporte vital básico e avanzado unha determinada situación. A asistencia as sesións de simulación planificadas será obligatoria.	10
Estudo de casos	A16 B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11 C4 C6 C10	Exposición e resolución dos casos traballados.	3.5

Observacións avaliación

AVALIACIÓN PREVENCIÓN DA INFECCIÓN: Proba obxectiva Exame escrito con resposta curta e o tipo test: 80%. Traballo tutelado: 5% Saída de campo: 5% Estudo de casos: 5% Outras: asistencia o 90% das clases teóricas, participación na clase: 5% NOTA: Será necesario superar a proba escrita (aprobado) para eliminar esta parte da materia. AVALIACIÓN SOPORTE VITAL: Proba obxectiva Exame escrito con resposta curta e o tipo test: 80%. Simulación: 20%. SERÁ NECESARIO APROBAR AS DUAS

PARTES PARA A SUPERACIÓN DA MATERIA.

AVALIACIÓN SEGUNDA OPORTUNIDADE: Os criterios de avaliación da segunda oportunidade (xullo) serán os mesmos cos da primeira oportunidade. Las probas superadas na primeira oportunidade conservaranse só para a segunda oportunidade.

ADIANTO DE OPORTUNIDAD (Decembre) o 100% da nota será a proba obxectiva.

ESTUDANTES CON MATRICULA A TEMPO PARCIAL: proba obxectiva 80% da nota, 20% as outras metodoloxías que deberá superar en tempo e forma que se establecer.

A realización

fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produxe na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI. Avances en emergencias y resucitación VI. Barcelona: Edikamed; 2004. N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI, N. LESMES SERRANO, C. TORMO CALANDÍN. Guía de resucitación cardiopulmonar básica y desfibrilación semiautomática. 5º ed. Barcelona: Masson; 2006. N. PERALES RODRIGUEZ DE VIGURI, J. LÓPEZ MESSA, M. RUANO MARCO. Manual de soporte vital avanzado. 4ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2007. NORMAN E. McSWAIN, SCOOT FRAME. PHTLS. Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario. Madrid: Mosby; 2004. En red: Sociedad Española de Medicina Intensiva, Crítica y Unidades Coronarias. http://www.semicyc.org European Resuscitation Council http://www.erc.edu/ Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia http://061.sergas.es
Bibliografía complementaria	- () . - David L. Heymann (2005). El control de las enfermedades transmisibles. 18 Ed.OPS - MAYHALL CG, (1996). Hospital Epidemiology and Infection Control. Philadelphia: Williams& Wilkins - BENNET JB, BRACHMAN (1999.). Hospital Infections . 4ª Ed. Philadelphia: Williams& Wilkins - DARBORD JC, DAUPHIN A,coordinadores (1988). Hygiène Hospitaliere Pratique . 2ª ed. Paris: Editions médicales Internationales - GALVEZ R, DELGADO M, GUILLEN JF (1993.). Infección Hospitalaria . Granada: Universidad de Granada - SOULE BM (1996). Infecciones y práctica de enfermería prevención y control . Barcelona: Mosby Doyma - PALMER M (1986). manual de control de infecciones . Madrid interamericana - Guía para la Prevención y control de la Infección hospitalaria (1998). Manual de la Comisión clínica de infecciones . Manual de la Comisión clínica de infecciones Hospital La Paz. Madrid - PIEDROLA GIL (2001). medicina Preventiva y Salud Pública . Barcelona: Masson 10 ed - Xunta de Galicia. Consellería de Sanidad. Dirección Xeral Saúde Pública; (1999). Plan de Minimización de Riesgos Microbiológicos en los Hospitales de Galicia (PLANMIRMIHGA) . Santiago - www.cdc.gov (). web Center for Disease Control and Prevention . - www.saludpreventiva.com (). web sobre infección hospitalaria,prevención y salud. - www.sempsp.com (). WEB SOCIEDAD ESPAÑOLA DE MEDICINA PREVENTIVA, SALUD PUBLICA E HIGIENE .

Recomendacións	
Materias que se recomenda ter cursado previamente	
Bioloxía/661G01002	
Coidados Básicos en Enfermaría/661G01006	
Fundamentos da Enfermaría/661G01007	
Fisioloxía/661G01105	
Materias que se recomenda cursar simultaneamente	
Estancias Clínicas I/661G01025	
Enfermaría Clínica I/661G01034	
Materias que continúan o temario	
Enfermaría clínica III/661G01017	
Estancias Clínicas II/661G01026	
Estancias Clínicas III/661G01027	
Estancias Clínicas IV/661G01028	
Estancias Clínicas V/661G01029	
Estancias Clínicas VI/661G01030	
Estancias Clínicas VII/661G01031	
Enfermaría Clínica II/661G01035	
Observacións	
<p>Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTENIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.No caso de que a entrega dos traballos, fose en papel:- Non se empregarán plásticos- Realizaranse impresións a dobre cara- Empregarase papel reciclado- Evitarase a impresión de borradores.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.</p>	

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías